

2014.június 4-e a nemzeti összetartozás témanapja a Határtalanul! program keretében

Az idén a hetedik évfolyamosok az alábbi rendezvényeken emlékeztek meg a 94 évvel ezelőtti történetekre: az iskolában témanapot tartottunk, a kis határátkelőnél részt vettünk Sátorlajújhely Város Önkormányzata és a civil szervezetek által szervezett ünnepélyen, melynek alkalmával nemzetiszín szalagot kötöttünk a Ronyva-patakot átívelő híd korlátjára, valamint papírhajókat eregettünk a patak vizére, jelképezve ezzel a korabeli döntéshozók abbéli téves megállapítását, hogy a Ronyva hajózható folyó, így alkalmas határsávnak.

Előkészületeink a következők voltak: beszereztük a szalagot, anyagot gyűjtöttünk a trianoni békediktátummal kapcsolatban, hajókat hajtogattunk.

Aznap a témanap keretében megbeszéltük a nemzeti összetartozás napja miért fontos minden magyar testvérünk életében, hogyan kell a legkorrektebbül leírni helyesírási szempontból ezt az emléknapot, a döntések földrajzi-biológiai következményeit tártuk fel, angolul is megfogalmaztuk a lényegét, nagy térképen végigkövettük a topográfiai vonatkozásokat, iskolarádió keresztül tanárainkat és diáktársainkat is tájékoztattuk a részletekről és a következményekről.

Intézményünk színpadán állóképekkel jelenítettük meg azt a drámai élményt, melyet magyarságunk gyásza jelentett az 1920.június 4-i döntés következményeként.

Délután öt órakor a helyi református templomban tartott ünnepi megemlékezésen is részt vettünk, és műsort adtunk.

MELLÉKLET

Ez a dokumentum tartalmazza a témanap részletes tudnivalóit:

Tisztelt Tanáraink, kedves Diáktársaim!

A mai napot 2010 óta a nemzeti összetartozás napjává nyilvánította a Magyar Országgyűlés, A magyar helyesírás 11.kiadásának 146. pontja rendelkezik arról, hogy kis kezdőbetűvel kell írni a nevezetes napokat is, de „kiskapu” van az Anyanyelvi Szolgáltató Iroda szerint, ugyanis ha intézményszerű dologról van szó, megengedett a nagy kezdőbetűk használata, de korrektebb kicsivel írni.

94 évvel ezelőtt e napon történt meg a békediktátum aláíratása. Megemlékezésünk ezt felidézve állít emléket, eleveníti fel- feltépve ezáltal a sebeket- a történeteket.

Juhász Gyula Trianon című verse.

Magyarországgal kötött béke (Trianon, 1920 június 4):

A szerződés Magyarország (Magyar Királyság A magyarokkal kötött béke a törökhöz hasonlóan kivételt képezett a békekötések sorában, mivel Magyarországon a háború után nem voltak alkalmas állapotok a békeszerződés aláírására. Az őszirózsás forradalom után ugyanis, 1919 március 21-én a tanácsköztársaság időszaka következett, melynek alig több mint 4 hónapja alatt a kommunista vezetés megkísérelte visszaszorítani az országot több irányból előzönlő, és Magyarország kivérett helyzetét kihasználó szerb, csehszlovák és román csapatokat. A békekötést szorgalmazó, de egy új kommunista állam kialakulását már ellenző Antant, ekkor támogatni kezdte a magyar földre jogtalanul betörő csapatokat, aminek eredményeképp a Magyar Tanácsköztársaság végül 1919. augusztus elsején elbukott. Az ezt követő hónapokban Magyarországon bizonytalan politikai helyzet alakult ki, így az Antant megint nem tudta megfelelő legitimitású magyar vezetéssel aláírni az első világháborút lezáró békét.

Végül a nyugati hatalmak egy brit diplomatát - George Clerket – voltak kénytelenek Magyarországra küldeni annak érdekében, hogy segítsék egy legitim magyar államrend létrehozását. Clerk az egyetlen tényleges hatalommal bíró katonai parancsnokkal, Horthy Miklóssal kezdett tárgyalásokat, aminek eredményeképp végül megszületett egy új és a nyugat által is elfogadható magyar alkotmányos rendszer. Ennek élén 1920 március elsejétől Horthy Miklós kormányzóként állhatott és biztosította a Trianoni béke haladéktalan aláírását.

Új határainak megállapítása mellett 35 000 főben korlátozta a magyar hadsereg létszámát, megtiltotta légierő és nehézfegyverek tartását. Tartalmazta az akkor létrejött Népszövetség alapokmányát is. 1920. június 4-én budapesti idő szerint 16:32-kor írták alá a franciaországi

Versailles-hoz tartozó Nagy-Trianon-kastély 52 méter hosszú és 7 méter széles folyosóján, a Galérie des Cotelles-ben. A szerződést nem írta alá a szintén az antanthoz tartozó Amerikai Egyesült Államok, amely akkor nem lett tagja a Népszövetségnek. Az USA és Magyarország később Washingtonban kötött békét: ez a Népszövetségre vonatkozó cikkelyek kivételével szó szerint megegyezik a trianonival. A trianoni békeszerződést gyakran trianoni békediktátumnak is nevezték és nevezik – még aláírói és törvénybe iktatói is –, azt jelezve ezzel, hogy a szerződésben foglaltakat, a győztesek által a vesztesek számára diktált kényszer szülte.

Magyarország (más néven Magyar Királyság vagy a Magyar Szent Korona országai) az alábbi területeket veszítette el:

Erdély és jelentős területek Magyarország keleti részéből (az ún. Partium, valamint a Bánság keleti része) Romániához került; – 103 093 km², a Magyar Királyság 31,78%-a.

az északon a főleg rutének által lakott Kárpátalja, a főleg szlovákok lakta Felvidék, a szinte csak magyarok lakta Csallóköz Csehszlovákiához került; – 61 633 km², a Magyar Királyság 18,9%-a.

délen az újonnan alakult délszláv állam, a Szerb–Horvát–Szlovén Királyság része lett Magyarországból a Szerémség, Drávaköz (1163 km²), Bácska és a Bánság nyugati része, valamint a Muraköz (729 km²) és a Muravidék (947,8 km²) – 62 092 km², a Magyar Királyság 19,14%-a.

egész Horvát-Szlavónország; – 42 541 km², a Magyar Királyság 12,87%-a.

nyugaton egy sáv Ausztriához került, ahol később az új területekből Burgenland néven önálló tartományt hoztak létre a már aláírt Saint Germain-i békeszerződés alapján; – 3 965 km², a Magyar Királyság 1,22%-a.

Trianoni határok

A békediktátum eredményeképp a 325 411 km² összterületű Magyar Királyság elveszítette területének több mint kétharmadát, (az ország Horvátország nélküli területe 282 870 km²-ről 92 963 km²-re csökkent) lakosságának több mint a felét, az 1910-ben még 20 886 487 fős ország lakossága 7 615 117 főre esett vissza.

Az igazságtalannak tekintett diktátum kritikája a korabeli Magyarország teljes kulturális életét áthatotta. A következő évtizedekben a magyar irodalom számos jelentős alakja örökítette meg művében az országot ért súlyos csapás által eredményezett sokkot. Sokak számára a veszteség hatalmas volt, mert az elcsatolt országrészekből származtak, mint

például Tóth Árpád Aradról, Kosztolányi Dezső Szabadkáról, Szabó Dezső Kolozsvárról, Márai Sándor Kassáról.

Az első világháborút véglegesen lezáró trianoni békeszerződést Drasche-Lázár Alfréd rendkívüli követ és Benárd Ágoston népjóléti miniszter ellenjegyezte magyar részről 1920 június 4-én; a diktátum rendelkezéseit az Országgyűlés az 1921. évi XXXIII. törvénycikkkel ratifikálta. A békeegyezménybe foglalt határmódosításoknak köszönhetően a Magyar Királyság területe 282 ezer négyzetkilométerről 93 ezer négyzetkilométerre csökkent, míg az 1910-ben becsült 20,8 millió lakosból csupán 7,6 millió maradt a győztesek által kijelölt határok között. A területi veszteségekkel párhuzamosan a kulturális károk is hatalmasak voltak. Olyan jelentős magyar szellemi központok kerültek idegen fennhatóság alá, mint Pozsony, Kassa, Kolozsvár, Nagyvárada, Szabadka.

A két világháború között a magyar állam támogatta a Trianon-kultusz építését, viszont a szocialista Magyarországon száműzötté vált a tragikus nap emlékezete. A rendszerváltás után évtizedekkel a Magyar Országgyűlés 2010-ben nyilvánította június negyedikét a Nemzeti Összetartozás Napjává.

APPONYI ALBERT BESZÉDÉBŐL RÉSZLET

II. Ezen elvek és érdekek szempontjából vizsgáljuk meg a nekünk felajánlott béke feltételeit.

Nem titkolhatjuk el, mindenekelőtt megütközésünket a békefeltételek mérhetetlen szigorúsága felett. E megütközés könnyen megmagyarázható. A többi háborút viselt nemzettel, Németországgal, Ausztriával és Bulgáriával kötött béke feltételei mindenesetre szigorúak. De közülük egyik sem tartalmazott a nemzet életére olyan lényeges területi változtatásokat, mint azok, amelyeket velünk elfogadtatni akarnak. Arról van szó, hogy Magyarország elveszítse területének kétharmad- és népességének majdnem hétharmad részét, és hogy a megmaradt Magyarországtól a gazdasági fejlődés majdnem összes feltétele megvonassék. Mert az ország e szerencsétlen középső része, elszakítva határaitól, meg lenne fosztva szén, érc és sóbányáinak legnagyobb részétől, épületfájától, olajától, földgázforrásaitól, alpesi legelőitől, amelyek marhaállományát táplálták; ez a szerencsétlen középső rész, mint mondtam, meg lenne fosztva a gazdasági fejlődés minden forrásától és eszközétől ugyanakkor, amikor azt kívánják tőle, hogy többet termeljen. Ily nehéz és különös helyzet előtt állva kérdezzük, hogy a fentemlített elvek és érdekek mely szempontja váltotta ki ezt a különös szigorúságot Magyarországgal szemben?

c) Nem látom be, hogy nemzetiségi elv, a nemzeti egység elve nyerne ezáltal a feldarabolás által

A 14 részből és 364 cikkelyből álló trianoni szerződés rettentően megcsonkította Magyarországot. A háború előtti 325.411 négyzetkilométernyi területből, csak 92.833 négyzetkilométernyi maradt.

A 20.900.000 lakosból, csak 7.980.000 maradt. Vagyis ELVETTÉK AZ ORSZÁG TERÜLETÉNEK HÁROMNEGYED RÉSZÉT, 72 százalékát, NÉPESSÉGÉNEK KÉTHARMADÁT, 64 százalékát.

Sok egyéb igazságtalanság mellett, a győztes államok zálogjogot kaptak Magyarországra minden állami jövedelmére, amit aztán 1930-ban a hágai konferencia rendezett.

Az utódállamokat végtelenül nyugtalanította, hogy Magyarország a trianoni szerződést nem tekinti véglegesnek s az első pillanattól annak revízióját követeli. Ezért Magyarországgal szemben állandóan a legrosszabb indulatú politikát folytatták, ádáz propagandába kezdtek ellenünk.

A Magyarországra rótt békefeltételek olyan súlyosak voltak, hogy azokat még a győztes nagyhatalmak országaiban sem fogadta egyhangú helyeslés.

A magyar közvélemény első visszahatása az ország feldarabolása ellen abban a jelszóban fejeződött ki, amely azóta már világhírű lett: "NEM! NEM! SOHA!" Megalakult a Területvédő Liga, majd Revíziós Liga s igyekezett lelket önteni az elcsüggedt magyarságba, megkísérelte, hogy az első összekötő szálakat megteremtse a külföld felé. Mindenfelé szavalták, majd megzenésítették és énekelték is Pap-Váry Elemérné örökszép imádságát, a Magyar "HISZEKEGY"-et.

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában,

Hiszek egy isteni örök igazságban,

Hiszek Magyarország feltámadásában

Végezetül Matisz Blanka szaválata hangzott el: József Attila: Nem, nem soha